

Can Pallàs

Sant Quirze del Vallès

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Avinguda Can Pallars, 68
Alçada: 200 metres s.n.m.

Coordenades:

Latitud: 41.53775
Longitud: 2.0638
UTM Est (X): 421907
UTM Nord (Y): 4598878

Classificació

Número de fitxa 08238 - 21
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani Popular
Segle Segles XIII, XVII, XX.
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: La masia de Can Pallàs està inclosa al Catàleg de béns a protegir de Sant Quirze del Vallès de l'any 2022 com a BCIL (núm. 20910-16) (publicat al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya DOGC nº 9192 amb data 27/06/2024). Es protegeixen volums, cobertes i obertures, elements que fan que l'edifici, malgrat el canvi d'ús, mantingui l'aspecte tradicional de masia.

Data aprovació: dj., 27/06/2024 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 2091016DF2929S

Fitxes associades:

[Balma neolítica de Can Pallàs](#)

Descripció

Masia de planta rectangular amb coberta a doble vessant i carener perpendicular a la façana. Té planta baixa i un pis, tot i que, donat que la casa està situada en un desnivell, el cantó de migdia disposa d'una dependència per sota del pis principal – l'antiga vaqueria - amb accés directe des de l'exterior. La masia ha estat força remodelada en les últimes dècades, fet que ha modificat el seu aspecte original.

La façana principal, orientada a l'est, disposa d'una porta d'accés central flanquejada per dos bancs de pedra i una finestra a cada banda, mentre que el pis superior disposa de tres finestrels amb barana ubicats de manera simètrica, el central just damunt la porta. La façana sud té un gran portal central d'arc rebaixat que dona accés a la vaqueria citada anteriorment. En aquesta façana s'afegí posteriorment un cos superior central a manera de cos basilical, amb balcó, i coronat per un rellotge de sol. La resta d'obertures, de mida desigual, s'ubiquen de manera arbitrària. Davant hi ha una piscina de nova construcció que intenta imitar una antiga bassa amb un contorn fet de maons. La façana nord també va ser transformada, en aquest cas amb l'afegit d'una galeria porxada. Tot i les nombroses modificacions, es mantenen algunes dependències de l'antiga masia com la vaqueria amb les seves menjadores i també el celler amb el cup i la premsa.

Pel que fa a la resta d'edificacions del mas, part dels coberts que envoltaven la casa van ser enderrocats; només se'n conserva un al nord-est de l'edifici principal. Aquest queda unit, mitjançant un mur, a una portalada que donava accés al conjunt des de l'antiga era enrajolada, avui desapareguda. El paviment de rajoles que hi ha actualment és fruit d'una remodelació i l'indret s'utilitza com a zona d'aparcament. Al sud, entre la casa i la riera, hi ha una zona amb terrasses on antigament hi havia els horts; actualment està enjardinat. Els horts es regaven amb una bassa que encara existeix prop la riera, tot i que fou coberta per seguretat quan es va abandonar l'activitat hortícola. Al pati interior de la casa s'hi conserven dues basses que recollien l'aigua de la mina de Can Pallàs (que es va perdre al fer l'autopista Sabadell-Terrassa) i un pou.

Observacions:

Molt a prop de la casa, al sud, hi ha la font de la Riba, actualment seca i en mal estat, i el jaciment sepulcral de la Balma neolítica de Can Pallàs, excavat en la seva totalitat.

A l'inici del camí d'accés a la casa hi ha una roda de molí de pedra amb el nom de la masia gravat; aquest element, però, no prové del mas original.

En el Catàleg de béns a protegir de Sant Quirze del Vallès, la masia de Can Pallàs es relaciona amb les anomenades "Torres de Can Pallàs" (núm. 20910-01) i s'explica que aquestes edificacions modernes s'haurien construït quan la masia va abandonar la seva funció, substituint-la com a residència dels propietaris. Segons informa la propietat actual, però, la qüestió no va succeir d'aquesta manera: les dues torres actuals són habitatges edificats a partir de dues petites construccions auxiliars ja existents a la finca. L'any 1966 aquestes van quedar en mans d'una de les famílies propietàries, que les va reformar donant-los l'aspecte actual, mentre que l'altra família va quedar-se la casa de pagès.

Història

L'actual masia de Can Pallàs, molt modificada respecte a l'edifici original, és un antic mas anomenat originàriament Can Ramonell. Aquest apareix referenciat ja al segle XII en un document del cartulari de Sant Cugat.

Segons el cadastre de 1929 la finca tenia una extensió de prop de 348.400m², dels quals 120.400 eren dedicats al cultiu de la vinya, 38.800 eren de regadiu, 60.400 de cultiu de secà i 128.800 eren de bosc. La finca va ser propietat durant molts anys de la família Casamitjana de Barcelona, fins que l'any 1966 va ser adquirida per dues famílies que actualment encara en mantenen la propietat. A la dècada de 1970 la finca va començar a urbanitzar-se, i actualment una bona part està ocupada amb xalets unifamiliars.

Can Pallàs i la resta de masies que es conserven al terme municipal de Sant Quirze (una vintena de les prop de trenta que havien existit) tenen un alt valor patrimonial perquè són l'únic vestigi del passat agrícola del poble que, fins fa poques dècades, era fonamentalment agrícola, caràcter que va perdre a partir dels anys seixanta a causa de la forta pressió urbanística

Bibliografia

CASADO, Irina (2001). Sant Quirze del Vallès. Cossetània Edicions.

DDAA (1997) Un passeig per la història de Sant Quirze del Vallès. Ajuntament de Sant Quirze del Vallès.

DDAA (2024) Catàleg de béns a protegir. Pla d'ordenació urbanística municipal de Sant Quirze del Vallès. Ajuntament de Sant Quirze del Vallès.

GIHSQ - Grup d'Investigació i Història de Sant Quirze del Vallès (1999). Masies de Sant Quirze del Vallès. Ajuntament de Sant Quirze del Vallès.

